

כל בית ספר ממלכתי רשמי, קבוצת הורים או רשות מקומית במדינת ישראל המבקשים לקדם לימודי יהדות ברוח תל"י ולאמץ את עקרונות תל"י כבסיס לעבודתם הפדגוגית רשאים לפנות למשרד החינוך ולקרן תל"י ולבקש להצטרף לתכנית תל"י.
אלה התנאים להצטרפות לתכנית תל"י:

- א. הסכמה עקרונית של הרשות המקומית להצטרפות לתכנית
- ב. אישור המפקח הכולל של בית הספר להצטרפות לתכנית
- ג. השלמת שלבי החשיפה לתכנית כפי שהם מתוארים להלן על ידי בית הספר
- ד. שיתוף כל גורמי קהילת בית הספר (הרשות המקומית, הפיקוח, ההנהלה, הצוות הפדגוגי, ההורים) בתהליך קבלת ההחלטה
- ה. נכונות בית הספר להיכנס לתהליך רב-שנתי שיתואר להלן עד להכרתו כבית ספר תל"י.

3. מהלך הסיוע

הסיוע והליווי שמשרד החינוך וקרן תל"י מעניקים לבית הספר מתחלקים לשלוש תקופות:

- שלב החשיפה
- שנות הפיתוח - שלוש עד חמש שנים
- התקופה שלאחר ההכרה בבית הספר כבית ספר תל"י - שאינה מוגבלת בזמן.

להלן הפירוט:

3.1 שלב החשיפה

שלב זה מיועד לאפשר לקהילת בית הספר על כל גורמיה להתוודע לתכנית תל"י, ובסיומו יהיה בית הספר חופשי להחליט לאן פנוי מועדות, ללא כל התחייבות לקרן תל"י או למשרד החינוך. במהלך שלב החשיפה תוצגנה הגישה הייחודית של התכנית והשלכותיה הפדגוגיות והארגוניות, והמורים יתוודעו למשאבי למידה ויתנסו בפעילות לימודית וחוייתית.
אלה הפעולות שעל בית הספר לקיים:

- א. בית ספר השוקל להצטרף לתכנית תל"י צריך להביא את הדבר לידיעתו של הפיקוח הכולל, שכן הפנייה הרשמית לקרן תל"י חייבת לקבל את אישורו של הפיקוח הכולל.
- ב. בית ספר המבקש להיכנס לשלב החשיפה יצטרך לפנות למשרד החינוך/לקרן תל"י עד ט"ו בשבט של אותה שנה לכל המאוחר.
- ג. מתאריך הפנייה ועד חג השבועות יתאפשר לבית הספר על אוכלוסיותיו השונות להרחיב את הכרתו עם העקרונות המנחים לחינוך תל"י ועם דרכי יישומם. על רקע היכרות זו תוזמן קהילת בית הספר לנקוט עמדה מעמיקה כלפיהם ולמפות את הקשיים ואת הסיכויים להצלחת היזמה.
- ד. בית הספר יתבקש לקיים לא פחות משני מפגשי למידה, עיון ודיון בין הצוות הפדגוגי של בית הספר לנציגי תכנית תל"י ולפחות אחד בין נציגי תכנית תל"י לקהילת ההורים או לנציגיה.
- ה. כדי לאפשר היכרות מעמיקה יותר עם מערכת תל"י יוזמו

ההורים והצוותים הפדגוגיים של בית הספר הפונה לערוך ביקורים בבתי ספר תל"י בעלי אופי שונה.

- ו. במידת האפשר יבחר בית הספר במהלך שלב החשיפה כיתות שבהן **תתקיימנה** פעילויות ותכניות תל"י שתלווינה על ידי מנחה תל"י כמה חודשים.
- ז. החלטה על שיתוף הפעולה תתקבל במעמד נציגי **קהילת בית הספר**, המפקח הכולל של בית הספר, **נציגי הרשות המקומית** ונציג קרן תל"י, אחרי שתוצגנה תכנית העבודה המשותפת ומשמעויותיה.
- ח. עם קבלת ההחלטה ייחתם **הסכם בין משרד החינוך, קרן תל"י ובית הספר**, ובו תפורטנה תכנית העבודה המשותפת והתחייבויות כל הצדדים.

3.2 שנות הפיתוח

- א. שנות הפיתוח נמשכות **בין שלוש לחמש שנים**, והן נועדו לעיצוב ייחודיותו של בית הספר כבית ספר תל"י תוך ניהול שיח עם קהילת בית הספר לגיבוש תפיסת עולם ברוח חינוך תל"י, לפיתוח משאבי אנוש חינוכים המתמחים בחינוך ערכי ובהוראת מקצועות היהדות, לפיתוח תכנית לימודים בית ספרית, לעיצוב סביבות למידה ברוח תל"י ולשימוש מושכל במשאבי למידה להעשרת התכנית. במשך תקופה זו ישקיעו משרד החינוך וקרן תל"י את המשאבים הנדרשים כדי להוביל תהליך שינוי למימוש עקרונות תל"י ולהטמעתם בקהילת בית הספר.
- ב. כל המחנכים המשתלמים במסגרות לפיתוח מקצועי למחנכי תל"י (בקורס מנהלי תל"י ובקורס רכזי תל"י) יזכו למענק השתלמות בזמן לימודיהם על פי הקריטריונים המקובלים במשרד החינוך.
- ג. חלק מהקורסים המוצעים יהיו מוכרים לצבירה אקדמית ל-B.Ed. במכללות ולתואר שני במכון שכטר. קרן תל"י אחראית להכרת הקורסים על ידי המוסדות האקדמיים.
- ד. קרן תל"י תסבסד חלקית את עלות המסגרות האקדמיות לפיתוח מקצועי, להוציא אירועים חריגים כגון סמינרים בתנאי פנימייה ונסיעות לימודיות לחו"ל שלגביהם תהיה אחריות המימון משותפת ללומד (על פי הסכמתו) ולקרן תל"י.
- ה. קרן תל"י תממן **70% מעלות ההשתלמויות** הבית ספריות שבית הספר מחויב בהן כבית ספר תל"י. **בית הספר יממן** את יתרת 30% מתקציב ההשתלמויות הישירות שמשרד החינוך מעמיד לרשותו להשתלמויות מורים.
 - ו. קרן תל"י תסייע במימון פעילויות ההעשרה הבלתי פורמאליות המיועדות לקבוצות גיל שונות, כגון סדנאות הורים-תלמידים, סמינרים לבני מצווה, פעילות **בפינת שורשים, קהילות לומדות** ועוד.
 - ז. בית ספר הנכנס לתקופת **הפיתוח** ומקבל את תמיכת משרד החינוך וקרן תל"י יקבע את תכנית תל"י כאחת הקדימויות בתכנית הפעילות הבית-ספרית ויתחייב לקיים את הדרישות האלה:

- בית הספר יאמץ את תכנית הלימודים הרב-שנתית החדשה של תל"י משנת 2003 כבסיס להוראת מקצועות היהדות בבית הספר. יישום התכנית ייעשה תוך שימוש משולב של שעות תכנית הליכה והשעות

הפנויות העומדות לרשות כל בית ספר ממלכתי.

- **מנהל בית הספר** ישתתף בקורס דו-שנתי למנהלי תל"י באחריות קרן תל"י או באישורה
- **שני מחנכים** לפחות ישתתפו בקורס רכזי תל"י (רצוי רכזים לשכבת גיל צעיר ובוגר) באחריות קרן תל"י או באישורה.
- **בית הספר יקיים חדר מורים** לומד בהיקף של 168 שעות לפחות במשך ארבע שנים עם מיקוד על הוראת מקצועות היהדות. פריסת שעות ההשתלמות על פני השנים תיקבע על ידי בית הספר בהתאם לצרכיו.
- **תשובץ הדרכה פדגוגית** בנושא תל"י בתכנית העבודה הסדירה של בית הספר במשך כל תקופת הפיתוח. **מנהל בית הספר מתבקש לקבוע שעות במערכת לצורך מפגש המורים עם המדריך.**
- מנהל בית הספר ישבץ שעות ייעודיות במערכת השעות הבית ספרית לצורך קיום תכנית הלימודים של תל"י שהוכנה על ידי האגף לתכנון ולפיתוח תכניות לימודים, **בשיתוף עם קרן תל"י.**
- בית הספר יבנה תכנית לימודים בית ספרית בתחום היהדות המבוססת על תכנית הלימודים הייחודית של תל"י.
- בית הספר ישתמש בספרי לימוד המפותחים על ידי קרן תל"י והמאושרים על ידי משרד החינוך.
- בית הספר יפתח סביבות למידה תומכות תכנית תל"י.
- נציגות בית הספר תשתתף באופן פעיל באירועים ובהשתלמויות הארציות והאזוריות היוזמות על ידי משרד החינוך וקרן תל"י.
- **במטרה למנוע כפל מקורות תקציב, על בית הספר להתחייב לא לפנות לגופים פדגוגיים מלווים נוספים העוסקים בחינוך יהודי ללא תיאום עם קרן תל"י ועם משרד החינוך.**
- ח. **בית ספר אשר ישלים את כל התחייבויותיו תוך חמש שנים** יסיים את שלב הפיתוח שלו כבית ספר תל"י ויזכה להכרה כבית ספר תל"י.
- ט. ועדה מלווה, המורכבת מנציגות **משרד החינוך, מנציגות המחוז ומנציגות קרן תל"י** היא זו שתקבע את מידת עמידתו של בית הספר בתנאים המקנים לו הכרה כבית ספר תל"י.
- י. ההכרה כבית ספר תל"י תקנה לבית הספר את הזכויות האלה:
 - הזכות להציג ולפרסם את עצמו כבית ספר תל"י
 - הזכות להגיש בקשות לקרן תל"י למימון יזמות בית ספריות
 - הזכות להשתתף בקורס יועצים מלווים ולהשתלב בפיתוח מערכת החינוך של תל"י
 - הזכות לקבל מימון חלקי של שכר הלימוד לאנשי סגל

ההוראה המבקשים ללמוד לקראת תואר אקדמי במכון שכתר ללימודי היהדות.

3.3 התקופה שלאחר ההכרה בבית הספר כבית ספר תל"י

אחרי שבית הספר יוכר כבית ספר תל"י יותנה המשך התמיכה בבית הספר בהמשך תפקודו כבית ספר תל"י על פי קריטריונים שייקבעו על ידי משרד החינוך וקרן תל"י. משרד החינוך וקרן תל"י שומרים לעצמם את הזכות להפסיק את סיועם לבית הספר במקרה של אי-עמידת בית הספר בהתחייבויותיו.

4. קריטריונים לבחירת מנהלי בתי ספר

4.1 תיאור התפקיד (התיאור אינו מציין את התפקידים המצופים מכל מנהל/ת בית ספר ממלכתי, אלא מדגיש את הייחודי לתל"י)

מנהל בית ספר תל"י **ינהיג** את קהילת בית הספר לשיח משותף לגיבוש חזון ברוח ערכי תל"י וליישומו כאורה חיים בבית הספר, כדלקמן:

- **הוא יוביל** תהליך של גיבוש הזהות המבחינה של בית-הספר כבית ספר תל"י.
- **הוא ינחה** את המורים בפיתוח תכנית הפעולה הבית-ספרית שתביא לידי ביטוי את יעדי המשרד, את יעדי תל"י ואת צורכי בית הספר.
- **הוא יפתח** סביבות למידה שתשקפנה ותקדמנה את ערכי תל"י.
- **הוא יקדם** תכניות לימודים בלימודי היהדות (דיסציפלינריות ובין תחומיות, פורמליות ובלתי פורמליות).
- **הוא יעודד** מורים ללמוד ולהתפתח כמומחי חינוך ברוח תל"י.
- **הוא יפתח** מערכת קשרי גומלין עם הורי בית הספר לגיבוש קהילה תומכת תל"י.
- **הוא יהיה מוכן** ללמוד ולהתפתח **כמנהל** תל"י.
- **הוא יעודד** מורים ללמידה בתחום לימודי היהדות.
- **הוא יקיים** קשר עם קרן תל"י וישתמש בשירותיה.
- **הוא יראה** את עצמו עמית בין מנהלי בתי ספר תל"י: ישתתף בפעילויות מרכז המנהלים.

4.2 הכישרים הנדרשים

א. כישרים אישיים

- המנהל יהיה בעל זיקה למורשת היהודית ומחויבות לקידום היהדות ברוח עקרונות תל"י בבית הספר.
- המנהל יהיה בעל אוריינטציה קהילתית.
- המנהל יהיה בעל יכולת לעודד ריבוי דעות בכלל, ובהתייחס ליהדות בפרט, תוך יישומה בחיי היום-יום בבית הספר.

ב. השכלה

המנהל יהיה בעל תואר ראשון לפחות (בחינוך העל-יסודי נדרש תואר שני), רצוי באחד ממקצועות היהדות.

4.3 דרישות התפקיד

- א. מועמד לניהול בית ספר תל"י מחויב בכל הדרישות המקובלות ממנהלי בתי ספר במערכת.
- ב. מנהל שייבחר מחויב להצטרף לקורס מנהלי תל"י.

בשאלות אפשר לפנות את המפקח על בתי ספר תל"י, מר אבי זבלוקי,
אגף א' - מוסדות חינוך, טל' 02-5603543/37.
המעוניינים לקבל את מסמך העקרונות של תל"י יפנו אל קרן תל"י,
טל' 02-6790755, פקס' 02-6481361.

הוראות קבע

חוזר מנכ"ל תשס"ט/9(א), כ"ט ניסן תשס"ג, 1 במאי 2003